



**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

8. An licitum sit præter genuflexionem, & pedum osculationem adorare
Pontificem pectoris tonsione? Ex p. 11. addit. 1. res. etiam 8.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

disciplina imbuamur. Quod ea *Deuteronomio cap. 33.* fati liquido constare arbitror. In dextera eius ignea lex, dilexit populos, omnes Sancti in manu illius sunt, & qui appropinquat pedibus eius accipit de doctrina illius. Lex ignea Euangelium dicitur, quod cum Dominus enulgaret, magnum pietatis incendium excitatum est, nulla Imperatorum improbitate restinctum. Ardens quoque charitatis lumen effulsit, quod in hanc Urbem, eiusque Pastorem omnium ora, animosque conuertit, cum ab eo sit Christianæ Religionis exordium, pietatis fundamentum, & tandem fides per vniuersum orbem. Vbi subiectum nunciatur, Quamobrem meritis ad Pontificis nostri pedes prouoluimur, non tam vt hoc humili pietatis voto, eius summam dignitatem, atque excellentiam indicemus, quam quod etiam dum eius pedibus obuoluimur, certissimis fidei, & religionis instrumentis imbuamur. Hæc Stephanus.

Nec deseram hic adnorare, Andream de Saussay *loc. citat. cap. 4.* illa verba Ioannis *Apocal. 3.* Ecce dabo illos, vt veniant, & adorent ante pedes tuos, & scient, quia ego dilexi te: de adoratione Pontificia explicare.

RESOL. VIII.

An licitum sit præter genuflexionem, & pedum osculationem adorare Pontificem pectoris tunsio? Ex part. 11. tract. addit. 1. Ref. etiam 8.

§. 1. **C**vin quidam Conciliis meus ex nostra Religione, vit satis pius prima vice vidisset Summum Pontificem super humeros gestari cum Thiarâ in capite, tanta deuotione, & reuerentia erga illum affectus fuit, vt cœperit iteratis vicibus pectus suam obtundere. Tunc dubitavi, an ex condito sic adorare Pontificem esset licitum, & in rigore, ac speculatiuè loquendo, adhæsi sententiæ affirmatiuæ, Nam, vt obseruat Raphael de la Torre in 2. 2. *D. Thomæ q. 84. art. 2. disp. 5. num. 1.* & alij, ex placito, & intentione signa adorationis pendent, & certum eorum numerum designare impossibile esset, tamen ipse aliqua signa externa particularia adducit, & inter illa tunsionem pectoris apponit, *vbi sup. num. 27.* Fuit itaque pectoris tunsio caeremonia Iudæorum, vt constat *Luca 18.* de Publicano percutiente pectus suam, & dicente: Deus propitijs esto mihi peccatori: & *Luca 23.* Aliqui, qui altiterunt crucifixioni in die Parasceues, reuertebantur percutientes pectora sua. Et exemplo Publicani à Christo laudati, postea Christiani hoc ritu in suis precatationibus vsi sunt, cuius meminit *Turtull. lib. 7. aduersus Marcionem cap. 18.* Cyprianus in oratione Dominica de Publicano, inquit, percutiebat pectus, & peccata intus inclusa, quasi ea excluditur, Greg. Nazianz. *orat. 15. in plagam grandinis:* & D. Hieronymus in *vita Hilarijs* ait: Pectus pugnis percutiebant, quasi cogitationes eadè manus posse excludere, & idem Hieronymus grandi silice solebat ferire pectus. D. Augustinus *enarrat. 2. in Psalm. 31. & super Psalm. 146.* Tu dirige cor tuum non potes; tu frange, ille dirigit; quomodo tamen franges? quomodo tamen conteres? confitendo, puniendo peccata tua: quid aliud significat pectorum tunsio, nisi forrè putamus ossa nostra peccasse aliquid cœdimus, & tundimus pectus? sed significamus nos cor conterere, vt à Domino dirigatur. Maximus Taurinensis *Episcopus hom. 13. de*

Tom. I X.

Quadragesima: Rectè contundes manibus pectus: si omnem inde furorem malignæ voluntatis excusseris. Nicolaus Primus in *responsis ad consulta Bulgarorum cap. 44.* Hinc etiam pectus percutimus, signantes videlicet, quod nequiter egimus displicere nobis, ac idèd antequam Deus feriat, id nos in nobis ipsis ferire, & antequam ultio extrema veniat. Ita Torre.

2. Cum ergo pectoris tunsio (vt Raphael de la Torre ex *superius* dictis asserit) sit modus adorationis externus, non video cur aliquis adorando Pontificem genuflexione, & pedum osculatione, non possit etiam adhibere tunsionem pectoris, est enim signum agnoscentis peccata, ac petentis eorum remissionem, quæ quidem à nemine magis, quàm à Summo Pontifice petenda videtur, cui Christus in persona Petri dixit: Quemcumque solueris super terram, erit solutus & in Cœlis.

Verùm quia hic modus adorandi Pontificem non est in vsu, & forrtan admirationem astantibus induceret, idèd ab illa videtur abstinendum.

RESOL. IX.

Probatur adorationem non solum osculatione pedum, Pontificibus præberi, sed etiam inclinatione capitis, quando eorum nomina in orationibus publicis audiuntur. Ex part. 11. tract. addit. 1. Resolut. etiam 9.

§. 1. **I**nclinationem, & apertionem capitis esse actum externum obseruantia, & adorationis siue politice, siue sacre tradit Lessius *de inst. lib. 2. capite 37. dub. 1. numero 5.* Ioannes Wigers *tract. 8. cap. 3. dub. 1. num. 3.* & Adamus Tannerus *tom. 3. disputat. 5. quasi. 2. dub. 1. num. 13.* vbi sic ait: Scriptura in pluribus locis indicat adorationem, quandoque sine procumbentis gestu sola genuum, aut capitis inflexione, etiam à stantibus fuisse præctam; *Genes. 24. v. 26.* Seruus Abrahæ inclinavit se, & adoravit Dominum. *Genes. 33.* Ancillæ Iacob; & filij earum incuruati sunt. Accessit quoque Lia cum pueris suis, & eum similiter adorassent, extremi Ioseph, & Rachel adorauerunt. *Genes. 37. v. 7.* Putabam nos ligare manipulos in agro, & quasi consurgere manipulum meum, & stare, vestrosque manipulos circumstantes adorare manipulum meum. *Exod. 12. vers. 27.* Incuruatus populus adoravit; 3. *Reg. 1. v. 16.* Inclinavit se Bethsabee, & adoravit Regem.

2. Et hunc adorationis modum refert etiam D. Thomas in 2. 2. *quæstione 84. art. 2. ad 2.* eundemque tradit Benedictus Pererius in *Genesim capite 33. numero 2.* addens etiam istum, qui ad præcedentem reuocari potest, & fiebat per incuruationem corporis, inclinando scilicet caput cum modica corporis demissione. Et vtrique adstipulatur præsens inter homines consuetudo. Et idèd in *Concilio Moguntino §. 2.* & refert Vasquez in 3. *part. tom. 1. disp. 8. capite 10. numero 127.* sic habetur: Et codicem oculis perlustrans, cum quis ad venerabile, & tremendum nomen Iesu deuenerit, caput aperit, inclinatur. Et tandem hunc modum adorandi etiam apud veteres extrinse obseruo in Alexandro ab Alexandro *l. 2. c. 19.* vbi sic ait: Apud exteros verò Cyro Persarum Regi adorandi cultum primùm delatum comperimus, cui proximùm

E e 2 Diis